

19 Σεπτεμβρίου 2014
Αριθμ. Πρωτ.: 186218/47000/2014

Πληροφορίες: Δήμητρα Μυτιληναίου (τηλ.:2131306***)

Πανεπιστήμιο Αθηνών
Γενική Συνέλευση Τμήματος Βιολογίας
Πανεπιστημιούπολη
157 84 - ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Αξιότιμοι/ες κύριοι/ες,

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο της γενικότερης αρμοδιότητάς του για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου (ν. 3094/2003), καθώς και της ειδικότερης ως φορέας προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης (άρθρο 19, παρ. 1 του ν. 3304/2005), εξετάζει αναφορά της κ. ***, σχετικά με το αίτημα εγγραφής της στο Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την αναφορά και τα συνημμένα σε αυτή έγγραφα, η *** εισήχθη για το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 στο Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, με την ειδική κατηγορία ατόμων που πάσχουν από σοβαρές παθήσεις (άρθρο 35 του ν. 3794/2009, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει). Ακολούθως, η αναφερόμενη αιτήθηκε τη μεταφορά της θέσης εισαγωγής της στο αντίστοιχο τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών, σύμφωνα με το άρθρο 34, παρ. 7 του ν. 4186/2013 και την υπ' αρ. Φ1/21140/Β3/2014 Υπουργική Απόφαση (ΥΑ). Ωστόσο, το αίτημα της κ. *** δεν έχει ακόμη ικανοποιηθεί, με την αιτιολογία ότι, σύμφωνα με την υπ' αρ. Φ151/123835/Β6/2013 ΥΑ, αποκλείεται η εισαγωγή ατόμων που πάσχουν από τη συγκεκριμένη κατηγορία πάθησης (κωδικός 03) στο Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Πράγματι, σύμφωνα με την ισχύουσα κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος νομοθεσία (παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 3794/2009), *«Οι πάσχοντες από τις αναφερόμενες παθήσεις δεν εισάγονται σε Τμήματα στα οποία λόγω της φύσης της επιστήμης είναι δυσχερές γι' αυτούς η παρακολούθηση σύμφωνα με αιτιολογημένη απόφαση του τμήματος, που εγκρίνεται από τη σύγκλητο και ανακοινώνεται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους για το οποίο γίνεται η επιλογή.»*. Ενόψει τούτου, και παρά την αντίθετη άποψη του Υπουργείου Παιδείας (υπ' αρ. πρωτ. Φ1/67329/Β3/2-5-2014 έγγραφο της Διεύθυνσης Σπουδών και Φοιτητικής Μέριμνας) και της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου (Πρακτικά της από 29-5-2014 συνεδρίας της), η Γενική Συνέλευση του Τμήματος διστάζει να εγγράψει την ενδιαφερόμενη.

Ειδικότερα, όπως προκύπτει από τα σχετικά έγγραφα και την επικοινωνία μας με τον Πρόεδρο του τμήματος, Αν. Καθηγητή κ. Δ. Σιδέρη, υπάρχει εύλογος κατ' αρχήν, προβληματισμός εξαιτίας του γεγονότος ότι το τμήμα δεν διαθέτει την απαραίτητη υποδομή για την υποστήριξη φοιτητών με τη συγκεκριμένη πάθηση. Για τον λόγο αυτό, ο Πρόεδρος του τμήματος ζήτησε τη συνδρομή της Μονάδας Προσβασιμότητας ΦμεΑ, με την εξασφάλιση διερμηνέα για τη συγκεκριμένη φοιτήτρια (υπ' αρ. πρωτ. 2027/9-7-2014 έγγραφο του Προέδρου του τμήματος).

Κατόπιν αυτής της εξέλιξης και ενόψει της προγραμματισμένης Γενικής Συνέλευσης του Τμήματός σας, θα ήθελα να σας επισημάνω τα εξής:

Σύμφωνα με την κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 4 του άρθρου 35 του ν. 3794/2009 εκδοθείσα ΥΑ, «*Σε περίπτωση εισαγωγής υποψηφίου με πάθηση του σε τμήμα που έχει οριστεί από αυτό ως αποκλειόμενη, εναπόκειται στο τμήμα ν` αποδεχθεί ή όχι την ολοκλήρωση της εγγραφής του υποψηφίου.*» (παρ. 4, άρθρο 3 της ΥΑ Φ.151/105965/Β6/2011). Περαιτέρω, ειδικά στην περίπτωση μεταφοράς θέσης εισαγωγής, δεν προβλέπεται κανένας περιορισμός σχετικά με τις αποκλειόμενες παθήσεις (παρ. 7, άρθρο 34 του ν. 4186/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και ΥΑ Φ1/21140/Β3/2014).

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το Παράρτημα της υπ' αρ. Φ151/123835/Β6/2013 ΥΑ, για το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, η πάθηση της κ. *** είναι αποκλειόμενη για τα Τμήματα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και Κρήτης, ενώ για το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και το Πανεπιστήμιο Πατρών δεν προβλέπεται σχετικός περιορισμός. Η παραδοξότητα αυτή, μεταξύ αντίστοιχων τμημάτων (υπ' αρ. 168761/Β1/2013 ΥΑ), η οποία μάλιστα παρατηρείται και σε άλλα τμήματα, θέτει εύλογα ερωτήματα στους ενδιαφερόμενους και δημιουργεί αμφιβολίες ως προς την αντικειμενικότητα της σχετικής απόφασης του εκάστοτε τμήματος. Ως εκ τούτου, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι από το τρέχον ακαδημαϊκό έτος, η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 3794/2009, με την οποία εισάγονται περιορισμοί στην εισαγωγή πασχόντων από συγκεκριμένες παθήσεις, καταργείται (άρθρο 7 του ν. 4283/2014), γεγονός για το οποίο ο Συνήγορος του Πολίτη εκφράζει την ιδιαίτερη ικανοποίησή του.

Ενόψει των ανωτέρω, ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι η άρνηση ικανοποίησης του αιτήματος της ενδιαφερόμενης δεν φαίνεται να έχει νόμιμο έρεισμα, αντίκειται δε στο εθνικό και διεθνές θεσμικό πλαίσιο για την προστασία των ατόμων με αναπηρία.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Σύνταγμα (16, 4) «*Όλοι οι Έλληνες έχουν δικαίωμα δωρεάν παιδείας, σε όλες τις βαθμίδες της, στα κρατικά εκπαιδευτήρια. Το Κράτος ενισχύει*

τους σπουδαστές που διακρίνονται, **καθώς και αυτούς που έχουν ανάγκη από βοήθεια ή ειδική προστασία**, ανάλογα με τις ικανότητες τους.».

Σύμφωνα δε με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες των Ηνωμένων Εθνών που υπογράφηκε το 2007 και κυρώθηκε από την Ελλάδα με τον ν. 4074/2012, «“διακρίσεις βάσει αναπηρίας” σημαίνει οποιαδήποτε διάκριση, αποκλεισμό ή περιορισμό βάσει αναπηρίας, η οποία έχει ως σκοπό ή επίπτωση να εμποδίσει ή να ακυρώσει την αναγνώριση, απόλαυση ή άσκηση, σε ίση βάση με τους άλλους, όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών στον πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό, ατομικό ή οποιοδήποτε άλλο τομέα. Περιλαμβάνει όλες τις μορφές διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένης και της άρνησης παροχής εύλογης προσαρμογής, “εύλογη προσαρμογή” σημαίνει τις απαραίτητες και κατάλληλες τροποποιήσεις και ρυθμίσεις, οι οποίες δεν επιβάλλουν ένα δυσανάλογο ή αδικαιολόγητο βάρος, όπου απαιτείται σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, προκειμένου να διασφαλιστούν, για τα άτομα με αναπηρίες, η απόλαυση ή η άσκηση, σε ίση βάση με τους άλλους, όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών» (άρθρο 2 του ν. 4074/2012). Ειδικότερα για την εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία, στην ίδια σύμβαση προβλέπεται ότι, «**Τα Συμβαλλόμενα Κράτη διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση στη γενική τριτοβάθμια εκπαίδευση, στην επαγγελματική κατάρτιση, στην εκπαίδευση ενηλίκων και στη δια βίου μάθηση, χωρίς διακρίσεις και σε ίση βάση με τους άλλους. Για το λόγο αυτό, τα Συμβαλλόμενα Κράτη διασφαλίζουν ότι παρέχεται εύλογη προσαρμογή στα άτομα με αναπηρίες.**» (άρθρο 24, παρ. 5 του ν. 4074/2012). Τέλος, ο ν. 3699/2008 προβλέπει ότι, «**Η πολιτεία δεσμεύεται ... να μεριμνά για την παροχή δωρεάν δημόσιας ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης στους αναπήρους όλων των ηλικιών και για όλα τα στάδια και τις εκπαιδευτικές βαθμίδες.**».

Κατόπιν των ανωτέρω, προκύπτει με σαφήνεια ότι το Πανεπιστήμιο Αθηνών οφείλει να λάβει ειδικά μέτρα εύλογων προσαρμογών προκειμένου να καταστήσει ευχερή τη φοίτηση της κ. *** στο Τμήμα Βιολογίας, το οποίο παρακαλούμε πολύ να προβεί άμεσα στην εγγραφή της ενδιαφερόμενης, συνδράμοντας στην προσπάθειά της με κάθε πρόσφορο μέσο.

Ευχαριστούμε για τη συνεργασία και παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση.

Με τιμή
Βασίλης Καρύδης
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

Γενικό Γραμματέα ΥΠΑΙΘ
κ. Αθανάσιο Κυριαζή
Α. Παπανδρέου 37
151 80 - ΜΑΡΟΥΣΙ

Πανεπιστήμιο Αθηνών
Γραμματεία Συγκλήτου
Πανεπιστημίου 30
106 79- ΑΘΗΝΑ

Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
Διεύθυνση Σπουδών και Φοιτητικής Μέριμνας
Α. Παπανδρέου 37
151 80 - ΜΑΡΟΥΣΙ

***